

ІЗАРОВА І. О.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правосуддя
(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка)

УДК 347.9

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ АВТОМАТИЗОВАНОГО АРЕШТУ КОШТІВ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Стаття присвячена дослідженню однієї з найбільш актуальних проблем цивільного процесу – забезпеченню позовних вимог, зокрема одному з сучасних способів швидкого та ефективного накладення арешту на грошові кошти відповідача. На підставі дослідження досвіду регулювання цих відносин в Європейському Союзі зроблено пропозиції внесення Проекту змін до Цивільного процесуального кодексу України.

Ключові слова: цивільний процес, заходи забезпечення позову, арешт коштів на банківському рахунку.

Статья посвящена исследованию одной из наиболее актуальных проблем гражданского процесса – обеспечению исковых требований, в частности одному из современных способов быстрого и эффективного наложения ареста на денежные средства ответчика. На основании исследования опыта регулирования этих отношений в Европейском Союзе сделаны предложения внесения Проекта изменений в Гражданский процессуальный кодекс Украины.

Ключевые слова: гражданский процесс, меры обеспечения иска, арест средств на банковском счете.

The article investigates one of the most pressing problems of civil procedure – to ensure the claim, in particular one of the modern methods of rapid and effective seizure of the money the defendant. Based on the research experience of regulation of these relations in the European Union made a proposal introducing the draft amendments to the Civil Procedure Code of Ukraine.

Key words: civil procedure, provisional measures, preserves a bank account.

Вступ. Активна інтеграція України до Європейського Союзу та світового співтовариства зумовлює необхідність реального виконання певних зобов'язань. Більшість з них пов'язані з реформуванням правової та судової систем, їх наближенням до європейських та світових стандартів. Так, відповідно до Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного між Україною та Міжнародним валютним фондом [1], Україна зобов'язана ухвалити процедуру арешту грошових коштів на банківських рахунках. Такий крок відповідає і практиці ЄС, в якому 15 травня 2014 р. було ухвалено Регламент (EU) № 655/2014, яким запроваджено процедуру видачі Європейського наказу про забезпечення вимог для полегшення стягнення боргів у цивільних і комерційних справах транскордонного характеру [2] (далі – Регламент № 655/2014), що здійснюється за допомогою арешту коштів на банківському рахунку боржника. Цей акт відіграє надзвичайно важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування внутрішнього ринку ЄС, і використання такого досвіду сприятиме захисту прав учасників відносин зони вільної торгівлі, що запроваджена між Україною та ЄС.

Відповідно до взятих Україною зобов'язань Президентом України 14 січня 2016 р. було внесено законопроект № 3768 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження системи автоматизованого арешту коштів у цивільному та господарському судочинстві (далі – Законопроект № 3768) [3]. Зазначеним Законопроектом передбачається внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), Господарського процесуального кодексу України, Закону України «Про виконавче провадження», а також Закону України «Про банки і банківську діяльність» і запровадження системи, за допомогою якої буде здійснюватися швидкий та оперативний арешт коштів.

Така система арешту коштів є новелою для вітчизняної правової і судової системи. У вітчизняній правовій літературі надзвичайно мало уваги приділялося дослідженню питань, пов'язаних із такими інноваційними способами ефективного виконання ухвал суду про арешт грошових коштів з метою забезпечення позову. Крім доктринальних загально-теоретичних основ інституту забезпечення позову, які містяться у роботах В.В. Комарова, М.Й. Штефана, С.Я. Фурси, Є.О. Харитонова, Ю.С. Червоного, важливі аспекти застосування різних способів забезпечення обговорювалися на шпальтах наукової періодичної літератури. Так, у своїй роботі С.О. Короед визначив особливості застосування різних видів забезпечення позову, серед яких є арешт майна і коштів [4, с. 82–91]; О.М. Кузнець слушно підняв проблему зловживання правами під час забезпечення позову [5, с. 182–191]; Д.Д. Луспенник підкреслив проблеми, які пов'язані з застосування заходів забезпечення в судовій практиці [6].

Постановка завдання. Водночас питання про сутність та особливості системи автоматизованого арешту коштів залишаються малодослідженими і саме ним присвячено статтю.

Результати дослідження. Система автоматизованого арешту коштів є тим механізмом, який запроваджується для ефективної реалізації норм інституту забезпечення позову і має на меті оперативне виконання судових рішень та постанов державного виконавця з накладення арешту на грошові кошти, що знаходяться на банківських рахунках, як було зазначено у Пояснювальній записці до Законопроекту № 3768 [7].

Реалізація цієї ідеї і запровадження такої системи в цивільному судочинстві є доволі складним шляхом. В умовах євроінтеграційного процесу і виконання Україною зобов'язань Угоди про Асоціацію з ЄС доцільним є дослідження та використання досвіду Союзу з регулювання таких відносин. Він став квінтесенцією здобутків правової науки, оскільки порядок застосування судового наказу про забезпечення вимог і арешт коштів на рахунку у різних європейських країнах формувався впродовж тривалого часу і враховує особливості не тільки судової, але і банківської системи.

У європейських державах питанням забезпечувальних заходів в цивільному процесі було присвячено положення ст. 24 Брюссельської конвенції 1968 р. [8], відповідно до якої суду було надано право тимчасово застосувати *Provisional, including protective, measures* (превентивні, у тому числі охоронні, заходи). Це саме положення було також відображено в Регламентах про юрисдикцію, визнання та виконання судових рішень № 44/2001 [9] та № 1215/2012 [10].

Але необхідність комплексної гармонізації інституту забезпечення в цивільному процесі назріла давно, і особливої актуальності вона набула саме в умовах функціонування внутрішнього ринку ЄС. Кредитор, який прагне захистити своє порушене право в іншій державі, яка є членом ЄС, часто стикається із серйозними труднощами, які, зокрема, пов'язані також із заходами щодо збереження активів його боржника, котрий перебуває за кордоном, в іншій державі, що є членом ЄС. Отже, основною ідеєю з підготовки і запровадження єдиних правил забезпечення коштів у державах – членах ЄС стала необхідність забезпечити можливість виконання судових рішень, гарантувати реальність захисту прав жителів ЄС, незалежно від того, чи знаходяться банківські рахунки боржника в іншій державі, ніж держава-член суду, що розглядає заяву.

У Фінальному Звіті М. Сторма забезпечувальним заходам (*Provisional remedies*) відводилося чільне місце [11, с. 144-147]. З огляду на нагальну необхідність зближення європейського процесуального права було визначено основні ідеї про те, як цієї мети може бути

досягнуто [12]. Зокрема, пропозиції Сторма–Тарція щодо гармонізації забезпечувальних заходів стосувалися таких питань: які види забезпечення можуть застосуватися та які умови їх застосування; право бути почутим або вимоги до порядку обрання заходів забезпечення; питання юрисдикції; витрати; право на оскарження забезпечувальних заходів; виконання [11, с. 144–147].

Підкреслюючи значення ідей, викладених у Звіті М. Сторма, але критикуючи їх як занадто вузькі, К. Крамер наголошувала на необхідності подальших реформ і гармонізації процесуального права в Європі [13, с. 305–320]. Вона виокремлює принаймні три групи забезпечувальних заходів в європейських країнах континентальної правової системи: це заходи, спрямовані на забезпечення виконання рішення по суті, або так звані *conservatory measures* (консервуючі заходи); *regulatory measures* (регулятивні заходи), які охоплюють широкий спектр заходів для підтримки *status quo* або домовленості про забезпечення; до третіх належать так звані *anticipatory measures* (попереджувальні заходи), які можуть гарантувати вимоги за допомогою тимчасових платежів, щодо яких існують найбільш істотні відмінності в різних європейських країнах.

У межах ЄС назріло кілька серйозних проблем, пов'язаних із забезпеченням вимоги стягнення боргів у транскордонних справах. Це відмінності в умовах застосування заходів забезпечення у вигляді арешту коштів на банківських рахунках у національному законодавстві різних держав – членів ЄС; складності з отриманням інформації про місцезнаходження банківського рахунку боржника; високі витрати, пов'язані з забезпеченням вимог у транскордонних справах; а також тривалість розгляду відповідних клопотань у національних судах у деяких державах-членах, що становить серйозну проблему для реального забезпечення виконання судового рішення [14]. Зазначені проблеми на рівні Союзу було вирішено за допомогою запровадження єдиних правил забезпечення в цивільному процесі: Регламенту № 655/2014, який був підготовлений на основі Green Paper від 24 жовтня 2006 р. про підвищення ефективності виконання судових рішень в Європейському Союзі: забезпечення банківських рахунків (далі – *Green Paper EAPO*) [14].

Схожі проблеми потребують вирішення і під час запровадження системи автоматизованого арешту коштів в цивільному процесі в Україні. Так, наприклад, в Законопроекті № 3768 відсутні положення про строки розгляду заяви про видачу ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку (крім положення про те, що ухвала про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, підлягає негайному виконанню з моменту її постановлення у п. 10 ст. 153); порядок отримання заявником інформації про наявність у відповідача рахунків та коштів на них (крім положення про те, що така система забезпечує надсилання запитів до банків з метою виявлення рахунків відповідачів, кошти яких підлягають арешту). Відсутність детального регулювання порядку подачі заяви про видачу наказу про забезпечення вимог шляхом арешту коштів на рахунку, вимог до її форми та змісту, строків її розгляду судом дуже негативно вплине на застосування цієї процедури та формування єдиних підходів у судовій практиці. Водночас застосування загальних положень, передбачених для всіх інших видів забезпечення позову, передбачених у ЦПК України, зведе нанівець зусилля, спрямовані на запровадження особливого швидкого та ефективного порядку забезпечення позовних вимог шляхом арешту коштів.

Коротко характеризуючи запропонований Регламентом № 655/2014 порядок видачі Європейського наказу про забезпечення вимог шляхом арешту коштів на банківському рахунку (далі – Забезпечувальний наказ), слід відзначити його стадійність і дотримання рівності прав та гарантій обох учасників спору, що має дуже важливе значення для його ефективного застосування.

На першій стадії процедури видачі Забезпечувального наказу відбувається звернення з заявою, вирішення питання щодо застави заявника, а також (у разі необхідності) щодо запиту про наявність банківських рахунків і коштів у боржника. При цьому, оскільки заявник може це зробити до звернення до суду з позовом, він повинен обґрунтувати юрисдикцію

суду, наділеного такими повноваженнями (ст. 6 Регламенту № 655/2014), а також дотриматися умов видачі та вимог до заяви про видачу Забезпечувального наказу (ст. 7 та 8).

В Законопроекті № 3768 немає жодних особливих вимог щодо форми та змісту заяви про видачу ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, що не буде сприяти ефективному і однаковому застосуванню зазначених положень у судовій практиці. Для цього у разі звернення заявника з заявою про видачу ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, окрім визначених у ч. 2 ст. 151 ЦПК України вимог, слід закріпити такі: зазначити інформацію про суд, до якого звертаються з заявою, та підстави визначення його підсудності, а також про заявника та боржника; інформацію про банківські рахунки боржника або за відсутності такої інформації – про її запит; про суму коштів, на яку просить накласти арешт заявник.

Важливе значення має те, чи отримав заявник судове рішення, чи він просить забезпечити свої вимоги до подачі позову до суду. Так, у першому випадку суд має отримати тільки підтвердження, що це рішення не було виконане. Тоді як в другому випадку заявник має мотивувати своє звернення до конкретного суду, довести обґрунтованість своїх вимог, навести відповідні докази, що підтверджують необхідність арешту коштів. Відповідно, у разі неподання заявником вчасно позовної заяви або відмови суду у відкритті провадження у справі за його позовом ухвала про забезпечення позову шляхом арешту коштів повинна бути негайно скасована.

У Принципах забезпечувальних та охоронних заходів у міжнародних процесах [15] було цілком слушно визначено, що забезпечувальні заходи мають дві такі мети: підтримку *status quo* в очікуванні рішення суду у справі та забезпечення активів, за допомогою яких це рішення може бути виконано. Але при цьому потрібно забезпечити рівність прав та гарантій усіх учасників процесу (і заявника, і боржника), зокрема, за допомогою механізмів контролю за подачею позовної заяви та її руху, співвідношення розміру вимог та суми коштів, на які накладено арешт, а також запровадження застави, яку, наприклад, за ЦПК України, суд може вимагати від позивача для того, щоб запобігти зловживанню забезпеченням позову і внести на депозитний рахунок суду (ч. 4 ст. 153).

Запровадження таких механізмів має принципове значення, оскільки забезпечення позову не повинно служити додатковим способом зловживання процесуальними правами. Через те, що процедура забезпечення позову шляхом арешту коштів – це процедура *Ex Parte*, забезпеченню прав боржника повинно бути приділено особливу увагу (хоча, варто відзначити, що така процедура існує не у всіх державах-членах і не всі науковці погоджуються з тим, що це найкращий варіант [13, с. 305–320]. Так, до особливостей застави заявника, яка повинна попереджувати зловживання ним своїм правом на забезпечення вимог шляхом накладення арешту на кошти боржника, належить те, що її застосування доцільне у випадку, коли заявник ще не отримав судового рішення. Водночас заявник повинен нести відповідальність за будь-яку шкоду, завдану боржнику внаслідок арешту коштів через помилку з боку кредитора, тому може перевищувати суму, на яку було накладено арешт.

У Регламенті № 655/2014 засобам захисту боржника присвячено окрему главу, яка містить положення про його права на зміну та скасування виданого Забезпечувального наказу (ст. 33, 35), право вимагати відмову його виконання (ст. 34), а також оскарження (ст. 37).

Недосконалість гарантій забезпечення прав боржника критикується у ряді держав-членів, оскільки це, на їх переконання, може призвести до спотворення створеного механізму захисту прав кредитора. Зокрема, у Великобританії, яка скористалася своїм правом і не бере участь в ухваленні і застосуванні Регламенту № 655/2014. Так, в Консультативній відповіді Міністерства Юстиції Великобританії, зокрема, було зауважено про те, що не всі його потенційні користувачі будуть достойні: деякі будуть намагатися зловживати системою, оскільки відповідно до запропонованих умов позивач в одній країні зможе отримати наказ на заморожування банківських рахунків відповідача в іншій країні, перш ніж судовий розгляд справи було розпочато, не кажучи вже про те, що вимоги задоволені. При цьому

Забезпечувальний наказ буде отриманий без повідомлення відповідача, який спочатку дізнається про замороження банківського рахунку [16]. Хоча відповідно до положень ст. 12 перед видачею Забезпечувального наказу, якщо кредитор ще не отримав судового рішення, суд повинен забезпечити запобігання зловживанням і компенсацію за будь-які збитки, понесені боржником внаслідок забезпечення грошових коштів. Відповідно до ст. 13 кредитор відповідає за збитки, що поніс боржник у зв'язку із виданим Забезпечувальним наказом про забезпечення коштів, при цьому тягар доведення розміру цих збитків покладається на боржника.

При цьому в Законопроекті № 3768 жодної уваги не приділено способам отримання інформації про належність рахунків відповідачеві, як це було зроблено в Регламенті № 655/2014. Так, відповідно до його положень заявник може звернутися до суду, не маючи при цьому відповідної інформації про належність і кількість коштів, які знаходяться на рахунках, що належать відповідачеві. Вказівка в п. 2 ст. 11-3 Законопроекту № 3768 про те, що система автоматизованого арешту коштів забезпечує надсилання запитів до банків з метою виявлення рахунків відповідачів, кошти яких підлягають арешту, і здійснення обробки інформації, одержаної від банків, щодо наявності (відсутності) рахунків відповідачів, кошти яких підлягають арешту, є недостатнім, оскільки не визначає підстави та порядок звернення суду з таким запитом на вимоги заявника.

На другій стадії процедури видачі Забезпечувального наказу, відповідно до Регламенту № 655/2014, суд має ухвалити рішення і видати наказ або відмовити у задоволенні заяви про видачу Забезпечувального наказу у встановлені строки. Так, відповідно до вимог ст. 17 суд під час розгляду заяви про видачу Забезпечувального наказу повинен перевірити, чи дотримані умови та вимоги, викладені в цьому Регламенті, але якщо кредитор не надав всю інформацію, він може дати йому можливість доповнити або уточнити заяву протягом певного строку, визначеного судом, якщо тільки заява не є явно неприйнятною або необгрунтованою.

Строки ухвалення рішення щодо заяви про видачу Забезпечувального наказу відрізняються, залежно від того, чи отримав кредитор судового рішення (якщо ні, то наприкінці десятого робочого дня після того, як кредитор подав, або у разі необхідності доповнив чи уточнив свою заяву; якщо так, то наприкінці п'ятого робочого дня).

Законопроектом № 3768 не передбачено жодних особливих вимог до порядку і строків розгляду заяви про видачу ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку. Так, доцільним видається за позичення передбаченого Регламентом № 655/2014 право суду дати заявникові можливість доповнити або уточнити заяву, а також диференціювати строки постановлення ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, залежно від того, має заявник судового рішення чи тільки звертається до суду.

Доцільним також є запровадження особливих вимог до форми і змісту ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку. Так, крім виду забезпечення позову і підстави його обрання, порядку виконання, розміру застави, якщо така призначена, що визначено у ч. 5 ст. 153, доцільним є зазначення інформації про заявника та боржника, зокрема номеру рахунку або рахунків, кошти на яких арештовані, сума коштів, що арештована. Якщо заявник ще не отримав судового рішення, в ухвалі повинні бути описані суті справи і мотиви суду, у разі необхідності останній строк ініціювання заявником відкриття провадження по суті справи і надання суду доказів такого відкриття, а також наслідки недотримання ним цих вимог.

Висновки. Наприкінці варто зазначити декілька моментів. В п. 11 ст. 11-3 Законопроекту № 3768 зазначено, що порядок функціонування системи автоматизованого арешту коштів визначається Положенням про систему автоматизованого арешту коштів, що затверджується Міністерством юстиції України разом із Державною судовою адміністрацією України за погодженням із Радою суддів України. Але положення інституту забезпечення позову, зокрема щодо арешту коштів боржника, повинні бути закріплені у чинному законодавстві, оскільки вони регулюють цивільні процесуальні відносини сторін учасників спору і забезпечують реалізацію основного завдання цивільного судочинства.

Ідея про запровадження спрощеної та ефективної системи автоматизованого арешту коштів повинна бути реалізована за допомогою досконалого механізму, який враховує інтереси і заявника, і боржника та забезпечує досягнення тієї мети, з якою вона створюється і якій вона служить, а не створювати додаткові механізми зловживання процесуальними правами. З огляду на це більш раціональним видається не розпорошення по кодифікованому акту цивільного судочинства статей, якими врегульовано фактично окрему процедуру видачі ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, а виділення окремої глави в межах розд. III «Позовне провадження» про процедуру забезпечення позовних вимог шляхом накладення арешту на кошти, що знаходяться на банківських рахунках за допомогою системи автоматизованого арешту коштів. В цій главі варто передбачити підстави та умови застосування такого виду забезпечення, як арешт коштів на банківському рахунку, вимоги до форми і змісту заяви про видачу ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, порядок і строки її розгляду, вимоги до ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку, а також права боржника на зміну, скасування, відмову виконання, а також оскарження ухвали про забезпечення позову шляхом арешту коштів, що належать відповідачу та знаходяться на банківському рахунку.

Список використаних джерел:

1. Меморандум про економічну та фінансову політику, укладений між Україною та Міжнародним валютним фондом 21 липня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=20163929>.
2. Regulation (EU) № 655/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a European Account Preservation Order procedure to facilitate cross-border debt recovery in civil and commercial matters [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1422049979203&uri=CELEX:32014R0655>.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження системи автоматизованого арешту коштів у цивільному та господарському судочинстві : Проект Закону № 3768 від 14 січня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57661.
4. Короед С.О. Накладення арешту на майно та заборона вчинення дій щодо його відчуження як заходи забезпечення позову в цивільному процесі / С.О. Короед // Судова апеляція. – 2009. – № 1 (14). – С. 82-91.
5. Кузнець О.М. Деякі аспекти забезпечення позову в контексті можливого зловживання правами / О.М. Кузнець // Держава і право. – 2014. – Вип. 66. – С. 182–191.
6. Луспенник Д.Д. Практика розгляду судами заяв про забезпечення позовів при вирішенні спорів у цивільному судочинстві: спірні питання / Д.Д. Луспенник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2786>.
7. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження системи автоматизованого арешту коштів у цивільному та господарському судочинстві» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57661.
8. Convention of 27 September 1968 on Jurisdiction and the Enforcement of Judgments in Civil and Commercial Matters [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://curia.europa.eu/common/reccdoc/convention/en/c-textes/brux-idx.htm>.
9. Council Regulation (EC) № 44/2001 of 22 December 2000 on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/pdf/oj_112_20010116_en.pdf.
10. Regulation (EU) № 1215/2012 of the European Parliament and the Council on jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in civil and commercial matters

of 12 December 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32012R1215>.

11. Storme M. Approximation of Judiciary Law in the European Union / M. Storme ; Rapprochement du Droit Judiciaire de l'Union europeenne. – Kluwer ; Dordrecht, 1994. – 225 p. (Автором розділу Provisional remedies став професор Міланського університету Дж. Тарція).

12. Storme M. A single Civil Procedure for Europe: A Cathedral Builders' Dream / M. Storme [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.asianlii.org/jp/journals/RitsLRev/2005/6.pdf>.

13. Kramer X.E. Harmonization of Provisional and Protective Measures in Europe / X.E. Kramer // Procedural Laws in Europe. Towards Harmonization / ed. by Marcel Storme. – Antwerpen / Apeldoorn, 2003. – P. 305–320.

14. Green Paper on improving the efficiency of the enforcement of judgments in the European Union: the attachment of bank accounts [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l16021_en.htm.

15. The Helsinki Principles on provisional and protective measures in international litigation [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.jstor.org/discover/10.2307/27878029?sid=21105803827981&uid=2&uid=2134&uid=4&uid=2129&uid=3739232&uid=70>.

16. Response to Ministry of Justice Consultation Paper CP 14/2011 Proposed EU Regulation creating a European Account Preservation Order to facilitate cross-bordered recovery in civil and commercial matters // How should the UK approach the Commission's proposal? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.judiciary.gov.uk/wp-content/uploads/JCO/Documents/Consultations/eapo-consultation-judicial-response.pdf>.

КУЗЬМИЧ О. Я.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри судочинства

Юридичного інституту

(Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника)

УДК 345.5

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВЧИНЕННЯМ ДІЙ В МАЙНОВИХ ІНТЕРЕСАХ ІНШОЇ ОСОБИ БЕЗ ЇЇ ДОРУЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ

У статті аналізується юридична природа інституту вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Особлива увага присвячена проблемам кваліфікації таких відносин в судовій практиці. Здійснено порівняння цих відносин з іншими суміжними.

Ключові слова: зобов'язання, інша особа, майнові інтереси, доручення, сторони.

В статье анализируется юридическая природа института совершения действий в имущественных интересах другого лица без его поручения. Особое внимание уделено проблемам квалификации таких отношений в судебной практике. Проведено сравнение этих отношений с другими смежными.

Ключевые слова: обязательства, другие лица, имущественные интересы, поручения, стороны.

